

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VII kadencja

Druk nr 177
Warszawa, 21 grudnia 2011 r.

Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisaní posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy panią poseł Magdalenę Kochan.

(-) Edmund Borawski; (-) Krzysztof Borkowski; (-) Jerzy Borowczak;
(-) Łukasz Borowiak; (-) Borys Budka; (-) Jerzy Budnik; (-) Barbara Czaplicka; (-) Tomasz Głogowski; (-) Marek Gos; (-) Jarosław Górczyński;
(-) Marek Hok; (-) Leszek Jastrzębski; (-) Mieczysław Kasprzak;
(-) Jarosław Katulski; (-) Małgorzata Kidawa-Błońska; (-) Marcin Kierwiński; (-) Magdalena Kochan; (-) Brygida Kolenda-Łabuś; (-) Ewa Kołodziej; (-) Zbigniew Konwiński; (-) Roman Jacek Kosecki; (-) Sławomir Kowalski; (-) Iwona Kozłowska; (-) Robert Kropiwnicki; (-) Krzysztof Kwiatkowski; (-) Jan Łopata; (-) Jagna Marczułajtis-Walczak; (-) Rajmund Miller; (-) Anna Nemś; (-) Małgorzata Niemczyk; (-) Andrzej Orzechowski;
(-) Krystyna Ozga; (-) Mirosław Pawlak; (-) Małgorzata Pepek; (-) Józef Racki; (-) Sławomir Rybicki; (-) Krystyna Sibińska; (-) Bożena Sławiak;
(-) Henryk Smolarz; (-) Franciszek Jerzy Stefaniuk; (-) Miron Sycz;
(-) Andrzej Sztorc; (-) Tomasz Szymański; (-) Genowefa Tokarska;
(-) Piotr Walkowski; (-) Robert Wardzała; (-) Monika Wielichowska;
(-) Piotr Zgorzelski; (-) Stanisław Żelichowski; (-) Stanisław Żmijan.

Ustawa

z dnia 2011 r.

o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Art. 1. W ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 11:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Po przeprowadzeniu wywiadu, o którym mowa w ust. 1, pracownik socjalny dokonuje analizy sytuacji rodziny.”,

b) dodaje się ust. 3 i 4 w brzmieniu:

„3. Jeżeli z analizy, o której mowa w ust. 2, wynika konieczność przydzielenia rodzinie asystenta rodziny, pracownik socjalny występuje do kierownika ośrodka pomocy społecznej z wnioskiem o jego przydzielenie.

4. Po otrzymaniu wniosku, o którym mowa w ust. 3, kierownik ośrodka pomocy społecznej:

- 1) przydziela rodzinie asystenta rodziny;
- 2) występuje do jednostki organizacyjnej gminy, która organizuje pracę z rodziną o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny;
- 3) występuje do podmiotu, któremu gmina zleciła realizację pracy z rodziną na podstawie art. 190, o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny.”;

2) w art. 17 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Praca asystenta rodziny nie może być łączona z wykonywaniem obowiązków pracownika socjalnego na terenie gminy, w której praca ta jest prowadzona.”;

3) w art. 33 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe - dążenie do przysposobienia dziecka;”

4) w art. 39 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Rodziny zastępcze oraz rodzinne domy dziecka, na ich wniosek, mogą być wspierane przez rodziny pomocowe, na zasadach określonych w art. 73-75.”;

5) w art. 54 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Z rodziną zastępczą niezawodową spełniającą warunki do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, posiadającą opinię koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz co najmniej 3-letnie doświadczenie jako rodzina zastępcza, prowadzący rodzinny dom dziecka lub pełniący funkcję dyrektora placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego, starosta zawiera, na wniosek tej rodziny, umowę o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej.”;

6) w art. 62 w ust. 2 pkt 14 otrzymuje brzmienie:

„14) wysokość i warunki przyznawania środków finansowych na remonty lub pokrycie kosztów związanych ze zmianą lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego, w którym ma być prowadzony rodzinny dom dziecka;

7) art. 64 otrzymuje brzmienie:

„Art. 64. 1. Powiat lub podmiot organizujący rodzinny dom dziecka, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, na wniosek prowadzącego rodzinny dom dziecka może zatrudnić osobę do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich.

2. W rodzinnym domu dziecka, w którym przebywa więcej niż 4 dzieci, powiat lub podmiot organizujący rodzinny dom dziecka, na wniosek prowadzącego rodzinny dom dziecka, zatrudnia osobę do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich.

3. Osobę do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich zatrudnia się na podstawie:

1) umowy o pracę albo

2) umowy o świadczenie usług, do której, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, stosuje się przepisy dotyczące zlecenia.

4. Osoba do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich, zatrudniona na podstawie umowy o pracę, może być zatrudniona w systemie zadaniowego czasu pracy.

5. Osobą zatrudnioną do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich może być wyłącznie osoba wskazana lub zaakceptowana przez prowadzącego rodzinny dom dziecka, która:

1) nie jest i nie była pozbawiona władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest jej ograniczona ani zawieszona;

2) wypełnia obowiązek alimentacyjny – w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do niej wynika z tytułu egzekucyjnego;

3) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

6. W przypadku wszczęcia przeciwko osobie zatrudnionej do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich postępowania karnego o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego przepisy art. 13 stosuje się odpowiednio.”;

8) uchyla się art. 65;

9) art. 66 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Przy zapewnianiu pieczy i wychowania dzieciom umieszczonym w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka oraz wykonywaniu innych czynności związanych z realizacją zadań rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka rodzina zastępcza oraz prowadzący rodzinny dom dziecka mogą korzystać z pomocy wolontariuszy, organizowanej przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Przepisy art. 64 ust. 5 stosuje się odpowiednio.”;

10) w art. 77

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka posiadające co najmniej 2 letnie doświadczenie jako rodzina zastępcza lub rodzinny dom dziecka, obejmuje się, na ich wniosek, opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

1b. W stosunku do rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka, nieobjętych opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, zadania koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej wykonuje organizator rodzinnej pieczy zastępczej.”,

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej nie może mieć pod opieką łącznie więcej niż 30 rodzin zastępczych lub rodzinnych domów dziecka.”;

11) w art. 84 pkt 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2) pokrycie niezbędnych kosztów związanych z remontem lub ze zmianą lokalu w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego, w którym jest prowadzony rodzinny dom dziecka – do wysokości środków określonych w umowie, o której mowa w art. 62;

3) pokrycie innych niezbędnych i nieprzewidzianych kosztów związanych z opieką i wychowaniem dziecka lub funkcjonowaniem rodzinnego domu dziecka – do wysokości środków określonych w umowie, o której mowa w art. 62.”;

12) w art. 187 ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Minister właściwy do spraw rodziny określi, w drodze rozporządzenia, wzory, sposób sporządzania i terminy przekazywania sprawozdań rzeczowo-finansowych z wykonywania zadań z zakresu wspierania rodzin i systemu pieczy zastępczej, realizowanych ze środków budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego, mając na uwadze potrzebę ujednoczenia informacji przekazywanych przez podmioty realizujące ustawę.”;

13) w art. 201 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) w art. 109:

a) w § 2:

– pkt 1 otrzymuje brzmienie:

"1) zobowiązać rodziców oraz małoletniego do określonego postępowania, w szczególności do pracy z asystentem rodziny, realizowania innych form pracy z rodziną, skierować małoletniego do placówki wsparcia dziennego, określonych w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej lub skierować rodziców do placówki albo specjalisty zajmujących się terapią rodzinną, poradnictwem lub świadczących rodzinie inną stosowną pomoc z jednoczesnym wskazaniem sposobu kontroli wykonania wydanych zarządzeń",

– pkt 5 otrzymuje brzmienie:

"5) zarządzić umieszczenie małoletniego w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka albo w instytucjonalnej pieczy zastępczej albo powierzyć tymczasowo pełnienie funkcji rodziny zastępczej małżonkom lub osobie, niespełniającym warunków dotyczących rodzin zastępczych, w zakresie niezbędnych szkoleń, określonych w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.",

b) § 4 otrzymuje brzmienie:

"§ 4. W przypadku, o którym mowa w § 2 pkt 5, a także w razie zastosowania innych środków określonych w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, sąd opiekuńczy zawiadamia o wydaniu orzeczenia właściwą jednostkę organizacyjną wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, która udziela rodzinie małoletniego odpowiedniej pomocy i składa sądowi opiekuńczemu, w terminach określonych przez ten sąd, sprawozdania dotyczące sytuacji rodziny i udzielanej pomocy w tym prowadzonej pracy z rodziną, a także współpracuje z kuratorem sądowym.";

14) art. 230 otrzymuje brzmienie:

„Art. 230. Liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, o których mowa w art. 229 ust. 1–3 i 7, po upływie okresu, o którym mowa w art. 229 ust. 8, nie dłużej jednak niż do dnia 1 stycznia 2021 r. nie może być wyższa niż 30.”;

15) po art. 232 dodaje się art. 232a i 232b w brzmieniu:

Art.232a. W okresie do dnia 31 grudnia 2014 r., po otrzymaniu wniosku, o którym mowa w art. 11 ust. 3, kierownik ośrodka pomocy społecznej może:

1) przydzielić rodzinie asystenta rodziny;

- 4) wystąpić do jednostki organizacyjnej gminy, która organizuje pracę z rodziną o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny;
- 5) wystąpić do podmiotu, któremu gmina zleciła realizację pracy z rodziną na podstawie art. 190, o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny.

Art. 232b. 1. W okresie do dnia 31 grudnia 2014 r. na wniosek rodziny zastępczej zawodowej, w której przebywa więcej niż 3 dzieci starosta:

- 1) zatrudnia osobę do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich albo
- 2) przyznaje środki finansowe, o których mowa w art. 83 ust. 2, jeżeli zasadność przyznania tych środków zostanie potwierdzona w opinii organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

2. Do osoby, o której mowa w ust. 1 pkt 1 przepisy art. 64 stosuje się odpowiednio.”;

16) art. 233 otrzymuje brzmienie:

„Art. 233. 1. W okresie do dnia 31 grudnia 2014 r. rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka nieposiadające co najmniej 2-letniego doświadczenia jako rodzina zastępcza, obejmuje się opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

2. W okresie do dnia 31 grudnia 2014 r. rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka posiadające co najmniej 2-letnie doświadczenie jako rodzina zastępcza, mogą zostać objęte na wniosek odpowiednio rodziny zastępczej albo prowadzącego rodzinny dom dziecka opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Przepis art. 77 ust. 1b stosuje się odpowiednio.”;

17) art. 251 otrzymuje brzmienie:

„Art. 251. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2012 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 11 ust. 4, art. 57 ust. 1, art. 77 ust. 1 i 1a i art. 83 ust. 3, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2015 r.;
- 2) art. 241, który wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z mocą od dnia 1 stycznia 2012 r.

UZASADNIENIE

W dniu 1 stycznia 2012 r. wejdzie w życie ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887). Ustawa kompleksowo reguluje zagadnienia z zakresu wspierania rodziny dziecka, rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, usamodzielnień pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej oraz procedur adopcyjnych. Ustawa ta w obecnym kształcie rodzi dla jednostek samorządu terytorialnego koszty, których jednostki te nie będą mogły ponieść, a tym samym prawidłowo realizować ustawy. Stąd postulaty samorządów aby, przed terminem wejścia w życie ustawy, dokonać odpowiednich zmian w jej przepisach. Z tego względu projektowana ustawa o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej proponuje zmiany pozwalające na obniżenie kosztów jej wdrożenia, a także doprecyzowuje niektóre przepisy w tym także przejściowe ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej tak, aby nie budziły one wątpliwości interpretacyjnych, zwłaszcza w kwestii konieczności ponoszenia dodatkowych kosztów.

Projekt ustawy przewiduje:

- 1) zmianę przepisów dotyczących zatrudniania asystenta rodziny – projekt zakłada, że pracownik socjalny występuje do kierownika ośrodka pomocy społecznej o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny – tylko jeżeli z analizy sytuacji rodziny wynika taka konieczność. W okresie 3 lat od dnia wejścia w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, tj. do dnia 31 grudnia 2014 r., kierownik ośrodka pomocy społecznej będzie mógł podjąć czynności zmierzające do zatrudnienia asystenta rodziny. Oznacza to, że w tym okresie zatrudnienie asystenta rodziny będzie zadaniem fakultatywnym gminy. Po tym okresie zakłada się, że zatrudnienie asystenta rodziny będzie zadaniem obligatoryjnym (zmiany 1, 15 i 17);
- 2) umożliwienie łączenia pracy asystenta rodziny z wykonywaniem obowiązków pracownika socjalnego, jeżeli zadania te wykonywane są w różnych gminach (zmiana nr 2). Zmiana ta może powodować obniżenie ewentualnych wydatków gmin;
- 3) wsparcie rodzin zastępczych pomocą rodziny pomocowej jest możliwością a nie obowiązkiem. Projekt usuwa wątpliwości w tym zakresie (zmiana nr 4). Zmiana ta nie wpływa na wysokość wydatków powiatów;

- 4) do okresu doświadczenia wymaganego do przekształcenia rodziny zastępczej w rodzinę zastępczą zawodową wliczany będzie również okres pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego (zmiana nr 5). Zmiana ta nie wpływa na wysokość wydatków powiatów;
- 5) ograniczenie środków przysługujących rodzinnym domom dziecka na remonty i pokrycie nieprzewidzianych wydatków związanych z opieką nad dzieckiem do kwoty wskazanej w umowie zawieranej przez starostę i osobę prowadzącą rodzinny dom dziecka (zmiany nr 6 i 11). Zmiany te mogą powodować ograniczenie wydatków powiatów;
- 6) zniesienie obowiązku zatrudniania przez powiat w każdym rodzinnym domu dziecka osoby do pomocy (pozostawiono to jako możliwość). Obowiązek zatrudnienia osoby do pomocy istnieć będzie wyłącznie w przypadku, gdy w rodzinnym domu dziecka przebywa powyżej 4 dzieci (zmiany nr 7 i 8). W konsekwencji należy dokonać zmian odesłania zawartego w art. 66 ust. 1 (zmiana 9). Zmiany te powodują obniżenie wydatków powiatów;
- 7) zmiany dotyczące obowiązku zatrudniania koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej (zmiana nr 10 i 16):
 - a) w okresie 3 lat opieką koordynatora objęte zostaną rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka nieposiadające 2 letniego doświadczenia (obecnie są to 3 lata doświadczenia). Objęcie rodzin z dłuższym doświadczeniem opieką koordynatora będzie zadaniem fakultatywnym powiatu (zmiana 16);
 - b) po 3 letnim okresie przejściowym opieką koordynatora objęte zostaną wszystkie rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka, z tym że rodziny posiadające 2 letnie doświadczenie objęte zostaną opieką na swój wniosek (zadanie obligatoryjne powiatu) (zmiana 10);
 - c) zadania koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej w stosunku do rodzin zastępczych i rodzinnych domy dziecka nieobjętych opieką koordynatora wykonywał będzie organizator rodzinnej pieczy zastępczej (zmiana 10);
 - d) pod opieką koordynatora znajdować się będzie mogło do 30 rodzin zastępczych lub rodzinnych domów dziecka (obecnie jest to 15 rodzin) (zmiana 10).

Podsumowując wprowadzenie tych zmian oznaczać będzie, że w stosunku do nieposiadających 2 letniego doświadczenia rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka, przydzielenie koordynatora jest obowiązkiem powiatu. Natomiast w przypadku rodzin o dłuższym doświadczeniu, w okresie przejściowym, jeżeli rodzina złoży wniosek o przyznanie koordynatora, powiat będzie miał jedynie możliwość uwzględnienia tego wniosku. Po okresie przejściowym, tj. od 1 stycznia 2015 r., w przypadku złożenia wniosku, powiat będzie miał obowiązek przydzielenie koordynatora.

Zmiany te powodują ograniczenie wydatków powiatów;

- 8) uzupełnienie upoważnienia ustawowego poprzez dodanie, że w rozporządzeniu w sprawie sprawozdań rzeczowo-finansowych z wykonywania zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej należy również określić terminy, w których te sprawozdania będą składane. Jest to konieczne do sprawnej realizacji procesu sprawozdawczości (zmiana 12);
- 9) umożliwienie, aby w placówce opiekuńczo – wychowawczej, realizującej program naprawczy, do zakończenia tego programu, tj. do 31 grudnia 2012 r., mogło przebywać powyżej 30 dzieci (zmiana nr 14). Zmiana ta może powodować obniżenie wydatków powiatów;
- 10) proponuje się (w zmianie 15 w dodawanym art. 232b), aby okresie przejściowym, tj. do dnia 31 grudnia 2014 r., rodzinie zastępczej zawodowej, w której przebywa więcej niż 3 dzieci, na jej wniosek, starosta zbył zobowiązany przyznać jedno z następujących uprawnień:
 - a) zatrudnienie osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich albo
 - b) przyznanie środków finansowych, o których mowa w art. 83 ust. 2 (środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego).

Natomiast po okresie przejściowym, tj. od dnia 1 stycznia 2015 r., starosta będzie zobowiązany przyznać oba ww. uprawnienia, jeżeli rodzina spełnia warunki określone odpowiednio w art. 57 (obowiązek zatrudniania przez powiat w rodzinie zastępczej, w której przebywa powyżej 3 dzieci osoby do pomocy) i 83 ust. 3 (obowiązek

przyznawania rodzinom zastępczym, w których umieszczono powyżej 3 dzieci i osób, które osiągnęły pełnoletność, środków finansowych na utrzymanie lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego) – zmiana nr 17. Zmiana ta powoduje obniżenie wydatków powiatów.

Zgodność z prawem Unii Europejskiej

Problematyka regulowana przez projekt ustawy nie jest objęta przepisami prawa UE.

Warszawa, 9 stycznia 2012 r.

BAS-WAPEiM-587/11

Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna

w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Magdalena Kochan)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2009 r. Nr 5, poz. 47, ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Przedstawiony projekt przewiduje zmianę ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887, ze zmianami). Zmiany zakładają zmniejszenie obciążeń jednostek samorządu terytorialnego w dziedzinie wspierania rodziny i pieczy zastępczej m.in. poprzez zastąpienie niektórych obligatoryjnych form wsparcia formami fakultatywnymi.

Projekt przewiduje, że ustawa wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z mocą od dnia 2012 r.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem

Prawo Unii Europejskiej nie zawiera przepisów regulujących zagadnienie będące przedmiotem projektu ustawy.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Przepisy projektu nie należą do materii regulacji prawa Unii Europejskiej.

4. Konkluzja

Przedmiot projektu ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Szef Kancelarii Sejmu

Lech Czapla
Lech Czapla

BAS-WAPEiM-588/11

Warszawa, 9 stycznia 2012 r.

Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna

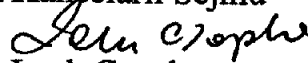
w sprawie stwierdzenia – w trybie art. 95a ust. 3 Regulaminu Sejmu – czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Magdalena Kochan) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej

Przedstawiony projekt przewiduje zmianę ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887, ze zmianami). Zmiany zakładają zmniejszenie obciążeń jednostek samorządu terytorialnego w dziedzinie wspierania rodziny i pieczy zastępczej m.in. poprzez zastąpienie niektórych obligatoryjnych form wsparcia formami fakultatywnymi.

Przedmiot projektu ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

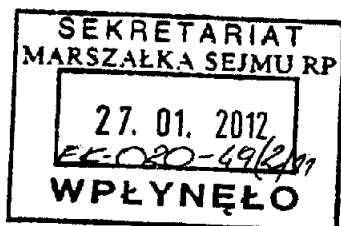
Projekt ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej **nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej.**

Szef Kancelarii Sejmu

Lech Czapla

Warszawa, dnia 27stycznia 2012 r.

Szanowna Pani Ewa Kopacz

Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek!

W odpowiedzi na pismo z dnia 24 stycznia 2012 r. znak GMS-WP-03-17/12 w załączeniu przedkładam uzupełnione uzasadnienie projektu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

z poważaniem
Magdalena Słodowa

UZASADNIENIE

W dniu 1 stycznia 2012 r. weszła w życie ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887, z późn. zm.). Ustawa kompleksowo reguluje zagadnienia z zakresu wspierania rodziny wychowującej dziecko, rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, usamodzielnień pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej oraz procedur adopcyjnych. Ustawa ta w obecnym kształcie rodzi dla jednostek samorządu terytorialnego koszty, których jednostki te nie będą mogły ponieść, a tym samym prawidłowo realizować ustawy. Stąd postulaty samorządów aby, przed terminem wejścia w życie ustawy, dokonać odpowiednich zmian w jej przepisach. Z tego względu projektowana ustawa o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej proponuje zmiany pozwalające na obniżenie kosztów jej wdrożenia, a także doprecyzowuje niektóre przepisy tak, aby nie budziły one wątpliwości interpretacyjnych, zwłaszcza w kwestii konieczności ponoszenia dodatkowych kosztów.

Projekt ustawy przewiduje:

- 1) zmianę przepisów dotyczących zatrudniania asystenta rodziny – projekt zakłada, że pracownik socjalny występuje do kierownika ośrodka pomocy społecznej o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny – tylko jeżeli z analizy sytuacji rodziny wynika taka konieczność. W okresie 3 lat od dnia wejścia w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, tj. do dnia 31 grudnia 2014 r., kierownik ośrodka pomocy społecznej będzie mógł podjąć czynności zmierzające do zatrudnienia asystenta rodziny. Oznacza to, że w tym okresie zatrudnienie asystenta rodziny będzie zadaniem fakultatywnym gminy. Po tym okresie zakłada się, że zatrudnienie asystenta rodziny będzie zadaniem obligatoryjnym (zmiany 1, 15 i 17).

Liczba asystentów rodziny w okresie 3 lat, wobec faktu, że zatrudnienie asystenta będzie zadaniem fakultatywnym, uzależniona będzie od potrzeb i możliwości danej gminy. Z szacunków wynika, że jeżeli gminy zatrudnią ok. 2.000 asystentów rodziny (płacąc im minimalne wynagrodzenie) poniosą wydatki w wysokości ok. 43 mln zł. Jednak w 2012 roku zatrudnienie asystentów będzie dofinansowane środkami z budżetu państwa w wysokości ok. 30 mln zł, zatem samorządy gmin w roku 2012, aby skorzystać z tych środków, będą musiały zaangażować ok. 13 mln zł ze środków własnych (70 % kosztów dofinansuje budżet państwa

kwotą wymienionych wyżej 30 mln zł, która jest ujęta w przyjętej przez Sejm ustawie budżetowej na 2012 r.).

- 2) umożliwienie łączenia pracy asystenta rodziny z wykonywaniem obowiązków pracownika socjalnego, jeżeli zadania te wykonywane są w różnych gminach (zmiana nr 2). Zmiana ta może powodować obniżenie ewentualnych wydatków gmin, brak jest jednakże możliwości oszacowania kwoty, o jaką wydatki te zostaną zmniejszone. Zmiana nie wywiera wpływu na budżet państwa;
- 3) wsparcie rodzin zastępczych pomocą rodziny pomocowej jest możliwością a nie obowiązkiem. Projekt usuwa wątpliwości w tym zakresie (zmiana nr 4). Zmiana ta nie wpływa na sektor finansów publicznych;
- 4) do okresu doświadczenia wymaganego do przekształcenia rodziny zastępczej w rodzinę zastępczą zawodową wliczany będzie również okres pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego (zmiana nr 5). Zmiana ta nie wpływa na sektor finansów publicznych;
- 5) ograniczenie środków przysługujących rodzinnym domom dziecka na remonty i pokrycie nieprzewidzianych wydatków związanych z opieką nad dzieckiem do kwoty wskazanej w umowie zawieranej przez starostę i osobę prowadzącą rodzinny dom dziecka (zmiany nr 6 i 11). Zmiany te mogą powodować ograniczenie wydatków powiatów, brak jest jednakże możliwości oszacowania kwoty, o jaką wydatki te zostaną zmniejszone. Zmiana nie wywiera wpływu na budżet państwa;
- 6) zniesienie obowiązku zatrudniania przez powiat w każdym rodzinnym domu dziecka osoby do pomocy (pozostawiono to jako możliwość). Obowiązek zatrudnienia osoby do pomocy istnieć będzie wyłącznie w przypadku, gdy w rodzinnym domu dziecka przebywa powyżej 4 dzieci (zmiany nr 7 i 8). W konsekwencji należy dokonać zmian odesłania zawartego w art. 66 ust. 1 (zmiana 9). Zmiana ta powoduje obniżenie wydatków powiatów o ok. 16 mln zł i nie wywiera wpływu na budżet państwa;
- 7) zmiany dotyczące obowiązku zatrudniania koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej (zmiana nr 10 i 16):

- a) w okresie 3 lat opieką koordynatora objęte zostaną rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka nieposiadające 2-letniego doświadczenia (obecnie są to 3 lata doświadczenia). Objęcie rodzin z dłuższym doświadczeniem opieką koordynatora będzie zadaniem fakultatywnym powiatu (zmiana 16);
- b) po 3 letnim okresie przejściowym opieką koordynatora objęte zostaną wszystkie rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka, z tym że rodziny posiadające 2-letnie doświadczenie objęte zostaną opieką na swój wniosek (zadanie obligatoryjne powiatu) (zmiana 10);
- c) zadania koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej w stosunku do rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka nieobjętych opieką koordynatora wykonywał będzie organizator rodzinnej pieczy zastępczej (zmiana 10);
- d) pod opieką koordynatora znajdować się będzie mogło do 30 rodzin zastępczych lub rodzinnych domów dziecka (obecnie jest to 15 rodzin) (zmiana 10).

Podsumowując, wprowadzenie tych zmian oznaczać będzie, że w stosunku do nieposiadających 2-letniego doświadczenia rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka, przydzielenie koordynatora jest obowiązkiem powiatu. Natomiast w przypadku rodzin o dłuższym doświadczeniu, w okresie przejściowym, jeżeli rodzina złoży wniosek o przyznanie koordynatora, powiat będzie miał jedynie możliwość uwzględnienia tego wniosku. Po okresie przejściowym, tj. od 1 stycznia 2015 r., w przypadku złożenia wniosku, powiat będzie miał obowiązek przydzielenie koordynatora.

Zmiany te powodują ograniczenie wydatków powiatów. Skrócenie okresu doświadczenia z 3 do 2 lat dla rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka, które w okresie do dnia 31 grudnia 2014 r. powiat będzie musiał obowiązkowo objąć opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, oznaczać będzie konieczność zatrudnienia mniejszej liczby koordynatorów. Ponadto zwiększenie liczby rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka, które mogą pozostawać pod opieką jednego koordynatora, z 15 do 30, dodatkowo oznacza oszczędność wydatków powiatów o połowę. Przyznanie koordynatorowi rodzinnej pieczy zastępczej minimalnego wynagrodzenia za pracę oznacza miesięczny koszt brutto pracodawcy w kwocie 1812,2 zł. W skali roku jest to koszt ok. 22 tys. zł. Szacuje

się, że w wyniku proponowanych zmian nastąpi ograniczenie liczby koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, których zatrudnienie będzie obowiązkiem powiatów w pierwszych trzech latach funkcjonowania ustawy, do ok. 400. Oznacza to zmniejszenie w skali roku koniecznych wydatków samorządów powiatów o ok. 8,8 mln zł. Zmiany nie wywierają wpływu na budżet państwa.

- 8) uzupełnienie upoważnienia ustawowego poprzez dodanie, że w rozporządzeniu w sprawie sprawozdań rzeczowo-finansowych z wykonywania zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej należy również określić terminy, w których te sprawozdania będą składane. Jest to konieczne do sprawnej realizacji procesu sprawozdawczości (zmiana 12). Zmiana ta nie wpływa na sektor finansów publicznych;
- 9) umożliwienie, aby w placówce opiekuńczo – wychowawczej, realizującej program naprawczy, do zakończenia tego programu, tj. do 31 grudnia 2012 r., mogło przebywać powyżej 30 dzieci (zmiana nr 14). Zmiany te mogą powodować ograniczenie wydatków powiatów, brak jest jednakże możliwości oszacowania kwoty, o jaką wydatki te zostaną zmniejszone. Zmiana nie wywiera wpływu na budżet państwa;
- 10) proponuje się (w zmianie 15 w dodawanym art. 232b), aby w okresie przejściowym, tj. do dnia 31 grudnia 2014 r., rodzinie zastępczej zawodowej, w której przebywa więcej niż 3 dzieci, na jej wniosek, starosta był zobowiązany przyznać jedno z następujących uprawnień:
 - a) zatrudnienie osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich albo
 - b) przyznanie środków finansowych, o których mowa w art. 83 ust. 2 (środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego).

Natomiast po okresie przejściowym, tj. od dnia 1 stycznia 2015 r., starosta będzie zobowiązany przyznać obydwie ww. uprawnienia, jeżeli rodzina spełnia warunki określone odpowiednio w art. 57 (obowiązek zatrudniania przez powiat w rodzinie zastępczej, w której przebywa powyżej 3 dzieci osoby do pomocy) i 83 ust. 3 (obowiązek przyznawania rodzinom zastępczym, w których umieszczono powyżej

3 dzieci i osób, które osiągnęły pełnoletność, środków finansowych na utrzymanie lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego) – zmiana nr 17. Zmiany te mogą powodować ograniczenie wydatków powiatów, brak jest jednakże możliwości oszacowania kwoty, o jaką wydatki te zostaną zmniejszone. Zmiana nie wywiera wpływu na budżet państwa.

Podsumowując należy stwierdzić, że proponowane w projekcie ustawy zmiany nie będą miały wpływu na budżet państwa.

Projektowane zmiany będą miały natomiast wpływ na budżety samorządów powiatowych i gminnych, obniżając koszty realizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w pierwszych latach jej funkcjonowania. Skala ograniczenia wydatków samorządów jest trudna do oszacowania, gdyż ograniczenia dotyczą zadań nowych, dotychczas nierealizowanych przez samorzady. Możliwe do przeprowadzenia szacunki wskazują na ograniczenie wydatków samorządów o kwotę co najmniej 25 mln zł w skali roku.

Zgodność z prawem Unii Europejskiej

Problematyka regulowana przez projekt ustawy nie jest objęta przepisami prawa UE.

RZECZPOSPOLITA POLSKA

PROKURATOR GENERALNY

Warszawa, dnia 12. 01. 2012 r.

PG VII G 025-2/12

SEKRETARIAT SZEFA KS

L.dz. 16. 01. 2012

Data wpływu

Pan

Lech Czapla

Szef Kancelarii Sejmu

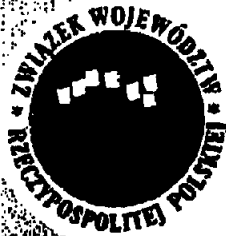
Szanowny Panie Ministrze

W nawiązaniu do pisma z dnia 30 grudnia 2011 r., nr GMS-WP-173-28/11, dotyczącego *poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*, przekazanego do zaopiniowania przez Prokuratora Generalnego w trybie art. 3 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz. U. z 2008 r. Nr 7, poz. 39, z późn. zm.), pozwolę sobie zauważyć, że w zakresie przedmiotu projektu ustawy, ocena projektu pozostaje poza kompetencjami merytorycznymi Prokuratora Generalnego i zadaniami prokuratury.

Z poważaniem

PIERWSZY ZASTĘPCA
PROKURATORA GENERALNEGO

Marek Janrogowicz

Związek Województw Rzeczypospolitej Polskiej

Warszawa, 18 stycznia 2012 r.

ZW/0714/11/12

SEKRETARIAT SZEFA KS

L.dz.

Data wpływu 18. 01. 2012

Pan

Lech Czajka

Szef

Kancelarii Sejmu

Pracownicy Biura Kancelarii

W odpowiedzi na pismo z dnia 30 grudnia 2011 r., dotyczące przedłożenia opinii nt. poselskiego projektu ustawy: o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej, w załączeniu, uprzejmie przekazujemy uwagi otrzymane z województw: śląskiego i zachodniopomorskiego.

Z wyrazami szacunku

/-/ Bogdan Ciepielewski
Dyrektor Biura ZWRP

GM-II.1122.1.73.2011.I.J.

Szczecin, 8 stycznia 2012 r.

Pan Bogdan Ciepielewski
Dyrektor Biura
Związku Województw RP

UWAGI

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

**do projektu zmian do Ustawy z dnia 9 czerwca 2012 roku o wspieraniu rodziny
i systemie pieczy zastępczej.**

Art. 1 projektu zmian ustawy.

Pkt.3) w art. 33 proponuję się pozostawienie aktualnie obowiązującego zapisu art. 33 punkt 1

Uzasadnienie:

Brzmienie dotychczasowe art. 33. Piecza zastępcza, zapewnia realizację planu pracy z rodziną lub gdy to nie jest możliwe – dążenie do przysposobienia dziecka, jest bardziej precyzyjne. W tym brzmieniu, koordynator współpracuje z asystentem w realizacji planu pracy z rodziną biologiczną, przy czym należy dodać, że praca z rodziną biologiczną jest zadaniem gminy. W projektowanej zmianie art. 33 punkt 1, traci się podział kompetencji wynikający z ustawy, gdzie gmina odpowiada za pracę z rodziną biologiczną, a powiat odpowiada za pracę z rodziną zastępczą. Ponadto, zapis art. 33 pkt 1 nie precyzuje, czy chodzi o rodzinę biologiczną, czy rodzinę zastępczą.

Pkt. 10) w art. 77

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka posiadające co najmniej 2 letnie doświadczenie jako rodzina zastępcza lub rodzinny dom dziecka, obejmuje się na ich wniosek, opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.”

Czy właściwym jest zostawienie po stronie rodziny zastępczej decyzji o tym, czy będzie wspierana działaniami koordynatora. Prawdopodobnym wydają się sytuacja, w której rodzina borykająca się z trudnościami, nie będzie chciała interwencji osoby zewnątrz. Pozostawienie takiego zapisu, może w konsekwencji być sprzeczne z dobrze rozumianym interesem dziecka. Przy wprowadzeniu ww. zapisu, pod znakiem zapytania będzie funkcjonowanie koordynatorów u organizatora pieczy zastępczej.

MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA

Olgierd Geblewicz

**URZĄD
MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA
ŚLĄSKIEGO**

**Zespół
Obsługi Prawnej**

Katowice, dnia 13 stycznia 2012 r.

OP.0821.00003.2012

OP.KW-00010/12

**Pan
Bogdan Ciepielewski
Dyrektor Biura
Związku Województw RP
ul. Świętojerska 5/7
00-236 Warszawa**

W odpowiedzi na pismo z dnia 4 stycznia 2012 r. (przesłane drogą elektroniczną) dotyczące konsultacji poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, uprzejmie informuję, iż omawiany projekt ustawy został przesłany do zaopiniowania przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Katowicach, który w ramach realizacji zadań własnych samorządu województwa zajmuje się problematyką polityki społecznej. Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej przedłożył propozycję zmiany w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887, z późn. zm.), którą przesyłam w załączeniu.

RADCA PRAWNY

Józef Kozłowski
KI-2139

ul. Ligonia 46
40-037 Katowice
tel. +48 (32) 20 78 617
fax. +48 (32) 20 78 618
biuro.prawne@slaskie.pl
www.slaskie.pl

Załącznik:

jw.

Katowice, dnia 11.01.2012r.

Propozycja zmiany w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 r. Nr 149 poz. 887 z późn. zm.)

W ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

- art. 154 ust. 2 brzmi „Ośrodek adopcyjny prowadzi samorząd województwa lub podmiot, któremu samorząd województwa zlecił realizację tego zadania, na podstawie art. 190.
- art. 154 ust. 3 brzmi „W przypadku zlecenia realizacji zadania, o którym mowa w ust. 2, marszałek województwa zleca prowadzenie ośrodka adopcyjnego na okres co najmniej 5 lat”.
- Art. 190 ust 1 brzmi „Organy jednostek samorządu terytorialnego mogą zlecić realizację zadań, o których mowa w art. 10 ust. 1, art. 18 ust. 2 i 3, art. 60 ust. 1, art. 76 ust. 1, art. 93 ust. 2 i 3 i art. 154 ust. 2:
 - 1) organizacjom pozarządowym prowadzącym działalność w zakresie wspierania rodziny, pieczy zastępczej lub pomocy społecznej;
 - 2) osobom prawnym i jednostkom organizacyjnym działającym na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancji wolności sumienia i wyznania, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej lub pomocy społecznej”.
- Art. 190 ust 2 brzmi „Do zlecenia realizacji zadań, o których mowa w ust. 1, stosuje się ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie”.

Natomiast:

W ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie:

- Art. 16. ust 3 brzmi: „Umowa o wsparcie realizacji zadania publicznego lub o powierzenie realizacji zadania publicznego może być zawarta na czas realizacji zadania lub na czas określony, nie dłuższy niż 5 lat”.

Propozycja zmian:

- zapis ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej powinien być zbieżny z zapisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w zakresie:

Art. 154 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„W przypadku zlecenia realizacji zadania, o którym mowa w ust. 2, samorząd województwa zleca prowadzenie ośrodka adopcyjnego na czas realizacji zadania lub na czas określony, nie dłuższy niż 5 lat”.

Związek Województw Rzeczypospolitej Polskiej

Warszawa, 23 stycznia 2012 r.

ZW/0714/13/12

SEKRETARIAT SZEFA KS

L.dz.

Data wpływu ...23...01...2012....

Pan
Lech Czapla
Szef
Kancelarii Sejmu

Kancelaryjny Pismo Ministerstwa

W uzupełnieniu do naszego pisma o nr ZW/0714/11/12 z dnia 18 stycznia br. w sprawie przedłożenia opinii nt. poselskiego proj. ustawy: o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej, w załączeniu przesyłamy dodatkowo opinię otrzymaną z woj. warmińsko-mazurskiego i stanowisko Konwentu Marszałków Województw RP z dnia 28 października 2011 r. w sprawie rozwiązań organizacyjno-prawnych dotyczących tworzenia i prowadzenia ośrodków adopcyjnych przewidzianych w ustawie z dnia 09 czerwca r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887).

Z wyrazami szacunku

/-/ Bogdan Ciepielewski
Dyrektor Biura ZWRP

OPINIA z woj. warmińsko-mazurskiego

Departament Prawny nie wnosi uwag formalno-prawnych do treści postanowień zaproponowanych w projekcie ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Należy jednocześnie zauważyć, iż w/w projekt ustawy nie uwzględnia propozycji zmian przepisów ustawy zawartych w Stanowisku Konwentu Marszałków Województw RP z dnia 28.10.2011 r.

**STANOWISKO
KONWENTU MARSZAŁKÓW WOJEWÓDZTW RP
z dnia 28 października 2011 r.**

w sprawie rozwiązań organizacyjno – prawnych dotyczących tworzenia i prowadzenia ośrodków adopcyjnych przewidzianych w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. Nr 149, poz. 887).

Konwent Marszałków RP wyraża swój zdecydowany sprzeciw wobec sposobu wprowadzenia w życie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. Nr 149, poz. 887) w zakresie tworzenia ośrodków adopcyjnych.

W/w ustawa nakłada na samorząd województwa obowiązek zorganizowania i prowadzenia ośrodków adopcyjnych jako zadania zleconego z zakresu administracji rządowej. Ośrodki te mają być utworzone do dnia 31 grudnia 2011 r.

Utworzenie i późniejsze funkcjonowanie takich podmiotów wymaga zapewnienia odpowiednich środków finansowych. Wszystkie samorządy województwa w miesiącu sierpniu br. złożyły do wojewodów plany budżetowe na 2011 i 2012 r. umożliwiające realizację tego zadania. Do połowy października żadne województwo nie otrzymało informacji zwrotnej o wysokości planowanej dotacji z budżetu Państwa

Ta sytuacja uniemożliwia podjęcie stosownych działań zmierzających do utworzenia tych placówek obejmujących m.in. wynajęcie lokali, zakup sprzętu i wyposażenia, przeprowadzenie ewentualnych remontów i prac adaptacyjnych, zatrudnienie pracowników itp.

Ponadto brak informacji o wysokości przewidzianej dotacji na wykonanie powierzonego zadania nie daje możliwości ustalenia ostatecznego kształtu sieci ośrodków adopcyjnych i równomiernego rozmieszczenia ich w województwach w celu zapewnienia dostępu do specjalistów wszystkim zainteresowanym rodzinom oraz sprawnej realizacji przewidzianych w ustawie zadań.

Jednocześnie brak informacji o przewidzianych dla województw w 2012 r. środkach finansowych na wykonanie nałożonych ustawą obowiązków uniemożliwia ewentualne zastosowanie art. 190 ustawy tj. zlecenie zadania w drodze konkursu.

brak jasnej koncepcji realizacji tego zadania powołuje się na samorządowe regulacje adopcyjnych i kandydatów do pełnienia takiej funkcji. Sygnalizowane są obawy o zapewnić ciągłości aktualnie prowadzonych procedur adopcyjnych, o czym świadczą liczne protesty, petycje i listy kierowane do samorządów województw.

Jednocześnie przepisy ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zawierają sformułowania, które mogą budzić poważne wątpliwości prawne dotyczące organu właściwego do powołania ośrodka adopcyjnego, jego formy organizacyjno-prawnej oraz sposobu przejmowania pracowników likwidowanych publicznych ośrodków adopcyjno-opiekuńczych.

Przepis art. 184 w/w ustawy, który wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2012 r., nakłada na samorząd województwa zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej dotyczące organizowania i prowadzenia ośrodków adopcyjnych, do których kompetencji należy prowadzenie procedur przysposobienia oraz przygotowanie osób zgłaszających gotowość do przysposobienia dziecka. Ustawodawca nie przesądził w cytowanej ustawie o formie funkcjonowania ośrodków adopcyjnych, pozostawiając wybór tej formy samorządom województw. Z kolei obowiązujący art. 241 ust. 1 rzeczonej ustawy, zawarty w Dziale X ustawy „Przepisy przejściowe i końcowe”, nałożył na Marszałków Województw obowiązek utworzenia do dnia 31.12.2011 r. ośrodków adopcyjnych

Konwent Marszałków RP zwraca szczególną uwagę na niespójność powyższej regulacji z rozwiązaniami w zakresie podziału kompetencji między organami samorządu terytorialnego przyjętymi w innych aktach rangi ustawowej. Otóż, zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1590 z późn. zm.), w celu wykonywania zadań, zarówno własnych, jak i zleconych lub powierzonych, województwo tworzy wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne. Z kolei art. 18 pkt 19 lit. f) ustawy o samorządzie województwa przesądza jednoznacznie, iż podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych województwa dotyczących tworzenia, przekształcania i likwidowania wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych oraz wyposażania ich w majątek należy do wyłącznej kompetencji sejmiku województwa. Ponadto, zgodnie z art. 12 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157 poz. 1240 z późn. zm.), przekazano do właściwości sejmiku województwa tworzenie, łączenie i likwidację wojewódzkich jednostek budżetowych, które są jedną z form organizacyjno – prawnych funkcjonowania wojewódzkich jednostek organizacyjnych. Jednocześnie aktualne brzmienie art. 241 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nie pozwala przyjąć, iż stanowi on przepis szczególny wobec przytoczonych regulacji, pozwalający na tworzenie przez

Marszałka Województwa ośrodków adopcyjnych w przedstawionych formach organizacyjno - prawnych.

W takim stanie prawnym, wykonanie nałożonego na Marszałków Województw obowiązku tworzenia ośrodków adopcyjnych na podstawie przytoczonych przepisów obciążone jest ryzykiem podejmowania rozstrzygnięć przez niewłaściwe organy administracji publicznej, co może skutkować ich nieważnością.

Ponadto w art. 185 ust.1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej przyjęto, że „zadania w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej w województwie wykonuje regionalny ośrodek polityki społecznej”. Podkreślenia wymaga, iż część ROPS funkcjonuje jako samodzielne jednostki budżetowe nie posiadające osobowości prawnej, w związku z czym nie mogą one tworzyć i prowadzić innych jednostek budżetowych. Dodatkowo art. 244 ust. 4 stanowi, że pracownicy prowadzący postępowanie adopcyjne w publicznych ośrodkach adopcyjno-opiekuńczych z dniem 1.01.2012 r. stają się pracownikami urzędu marszałkowskiego. W związku z powyższym w chwili włączenia ich w struktury ROPS nie byłiby oni pracownikami urzędu marszałkowskiego.

Zaniepokojenie budzi również brzmienie art. 157 ustawy, którego treść może sugerować, że ośrodki adopcyjne będą jednostkami budżetowymi, a zgodnie z art. 244 ust. 4 przejęci mają zostać tylko pracownicy merytoryczni. Tymczasem jednostka nie może funkcjonować bez obsługi finansowej czy administracyjno-prawnej. Brak rozstrzygnięcia tej kwestii również uniemożliwia szybkie uruchamianie ośrodków.

Z uwagi na upływający w dniu 31.12.2011 r. termin dla wykonania obowiązku utworzenia ośrodków adopcyjnych, Konwent Marszałków RP zwraca się do Ministra Pracy i Polityki Społecznej o niezwłoczne zainicjowanie procesu legislacyjnego w celu zmiany w/w przepisów, w tym art. 241 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, który wyeliminuje stan niepewności prawnej w tworzeniu ośrodków adopcyjnych.

Proponuje się m.in. zmianę brzmienia art. 241 ust. 1 cytowanej ustawy na następujące:

„Art. 241. 1. Samorzady województw, w terminie do dnia 31 grudnia 2011 r., utworzą ośrodki adopcyjne, o których mowa w niniejszej ustawie.”

Ponadto w celu zapewnienia środków finansowych z budżetu Państwa w roku 2011 umożliwiających utworzenie Ośrodków Adopcyjnych do 31 grudnia 2011 r. niezbędne jest dokonanie zmian zapisu w art.251 cytowanej ustawy na następujące:

„Art. 251. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2012 r., z wyjątkiem art. 77 ust.1, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2015 r. i art. 194 oraz 241, które wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia”

Jednocześnie Konwent Marszałków oczekuje na pełne przekazanie informacji o wysokości środków planowanych na utworzenie ośrodków adopcyjnych w 2011 r. i funkcjonowanie ich w 2012 r.

Olsztyn, 28 października 2011 r.

Przewodniczący
Konwentu Marszałków Województw RP
Jacek Protas

**PIERWSZY PREZES
SĄDU NAJWYŻSZEGO
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Warszawa, dnia 12 stycznia 2012 r.

BSA I - 021 - 2/12

SEKRETARIAT SZEFA KS

L.dz.

Data wpływu 16. 01. 2012

**Pan
Lech CZAPLA
Szef Kancelarii Sejmu**

Szanowny Panie Ministrze!

W odpowiedzi na pismo z dnia 30 grudnia 2011 r., GMS-WP-173-28/11 uprzejmie informuję, że Sąd Najwyższy na podstawie art. 1 p. 3 ustawy o Sądzie Najwyższym z dnia 23 listopada 2002 r. (Dz. U. Nr 240, poz. 2052 ze zm.) nie uznaje za celowe opiniowania *poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.*

Z poważaniem

Stanisław Dąbrowski
Stanisław DĄBROWSKI